

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PLAŞA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —
TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Pentru străinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

În şedinţa de ieri a Consiliului judeţean s'a primit cu unanimitate de voturi în prima cetire cererea comitetului jud. al „Astrei-Braşov“ de-a se ceda în mod gratuit imobilul prefecturii din Bulevardul Ferdinand pentru deschiderea marelui bibliotecii publice şi a unui muzeu regional.

A fost o şedinţă memorabilă, în care s'a dat o impresiune de dovadă de solidaritate atunci când este vorba de-a înfăptui un postulat de ordin cultural, în faţa căruia trebuie să dispară orice alte preocupări.

Ne facem interpretii opiniei publice a oraşului şi judeţului Braşov când exprimăm d-lui prefect al judeţului precum şi întregului Consiliu judeţean recunoştinţa noastră pentru votul unanim şi înţelegerea superioară manifestată în şedinţa de ieri a Consiliului judeţean.

Politica de pace şi de consolidare a Micii înţelegeri

Ultimele hotărâri ale conferinţei dela Bucureşti.

Despre ultimele hotărâri luate de conferinţa Micii înţelegeri au fost date următoarele comunicate:

„Cei trei miniştri de externe ai Micii înţelegeri, examinând metodele cele mai potrivite pentru intensificarea relaţiunilor economice dintre cele 3 State, au decis să numească o delegaţie care va urma studiul chestiunii, alături din punct de vedere al raporturilor lor reciproce cât şi din acela al raporturilor cu ţările special interesate.“

Ultimul comunicat, după ce arată contribuţia adusă de Mica înţelegeri pentru menţinerea păcii şi relevă stabilizarea definitivă a legăturilor de sinceră pretenie cu Marile Puteri, continuă:

„... Politica celor trei state ale Micii înţelegeri fiind esenţialmente şi, prin însăşi firea ei, pacifică, constructivă şi consolidatoare, cei trei miniştri de externe au salutat cu o vie satisfacţie proiectul pactului destinat să asigure mai mult încă pacea lumii, propus de către guvernul Statelor-Ūnite.“

„Fericite de a vedea încununată de succes nobilele străluciri ale naţiunii americane, cele trei ţări sunt gata să-şi dea adeviziunea de principiu la acest proiect, şi îşi vor exprima punctul lor de vedere amănunţit, la momentul oportun.“

„Cei zece ani de colaborare, au arătat cât de mult e determinată politica statelor Micii înţelegeri de date constante, inerente firei celor trei state şi de către interesele de fie-că clipă ale celor trei popoare.“

„Această politică de pace şi de consolidare, îşi găseşte din ce în ce mai mult îndreptăţirea în nevoia de pace generală, atât de ferm dorită de toate elementele constructive la toate popoarele europene.“

„Iată de ce, cei trei miniştri de externe ai Micii înţelegeri sunt hotărâţi să urmeze cu energie şi fără nici un sentiment de ostilitate faţă de oricine ar fi, politica lor actuală, şi să o desvolte mai ales printr-o colaborare pe terenul economic, financiar şi cultural.“

Stabilizarea trancului francez

După desbateri cari au durat Duminecă toată ziua, Camera franceză a adoptat, la ora 10 seara, proiectul stabilizării francului. Proiectul a obţinut o majoritate impresionantă de 450 voturi contra 22 şi câteva abţineri. Imediat apoi, proiectul a trecut în discuţia Senatului, unde fără nici o modificare a fost adoptat cu 256 contra 3 voturi. Stabilizarea este astfel definitivă.

Cursul noii monete a fost fixat la 124.21 franci pentru o liră sterlină şi 25.52 franci pentru un dolar.

Legea stabilizării a fost publicată luni în Jurnalul Oficial, intrând imediat în vigoare.

Valoarea în aur a francului stabilizat este de 65 miligrame aur, la titlul de 900 mimi.

IN TREACAT.

Altă afurisenie

Cu prilejul conferinţei Micii Antante şi a presei acesteia la Bucureşti, ziariştii români au organizat în cinstea confrărilor streini un dejun la Luzana.

„Şi... grozav lucru! „Spre surprinderea generală — scrie „Viitorul“ — la această masă au apărut şi d-nii Mihailache şi Madgearu.“

Din această cauză oficiosul guvernului ameninţă pe d-l Pamfil Şaicaru preşedintele sindicatului ziariştilor şi cere tragera la răspundere a celor răspunzători de „crima“ de mai sus.

Domnul ministru al cenzurii e adânc scandalizat. În înţelegere cu cel dela Culte, d-sa, e vorba, să aducă cazul în faţa Sfântului Sinod, care va declara dejunul dela Luzana de „nul şi de nul efect“, iar ziariştilor cari au participat la masă le va sista achitarea salariului de preot...“

Avertismentul „Viitorului“

„Sindicatul ziariştilor — avertizează „Viitorul“ — este în slujba partidului naţional-ţărănesc, iar acest partid e în serviciul Moscovei.“

Presă şi cel mai popular partid al ţării sunt aşadar în serviciul sovietelor.

Adânc s'a înrădăcinat comunismul în Ţara românească!

Lupta pentru a avea o şcoală

— În atenţia forurilor şcolare superioare —

de Valeriu Crişan preot.

Acum, când suntem în România Mare, acum, când visurile şi aspiraţiile noastre naţionale au devenit realitate; acum, când după o robie milenară aşteptăm zile de libertate naţională, Românii din Şercaia aşteaptă cu drept cuvânt împlinirea unei dorinţe îndelungate. A lor, aşteptă, ca un mare edificiu şcolar să se clădească în cartierul românesc şi acest edificiu şcolar să fie o podoabă a cartierului lor românesc.

După zilele de furtuni şi vijelie, după zilele de bejenie şi încătuşare a tuturor libertăţilor noastre naţionale, aşteptăm azi zile senine, aşteptăm azi un tratament nu de privilegiaţi, ci de Români, cari să nu fie jigniţi în sentimentele lor naţionale, mai ales azi când trăim în România Mare. A trecut vremea privilegiilor, când unii trăgeau foloase de pe urma acestor privilegii şi erau stăpâni, iar alţii robii lor.

În niziunţele lor egoiste în decursul veacurilor conlocuitorii noştri saşi s'au îngrijit ca toate edificiile publice să fie în cartierul lor săsesc: Pretura, Judecătoria, Jandarmeria, Primăria, Poşta, Gara etc., ridicând astfel aspectul cartierului lor săsesc. Sărmanii Români au trebuit să contribuie cu munca şi sudoarea lor, iar cartierul lor românesc, despărţit de o apă destul de mare de cartierul săsesc, a rămas în aceeaşi stare primitivă, neglijat cu totul din era trecută maghiară. Câte lupte şi suferinţe au îndurat aceşti Români în era trecută? În cartea consăteanului nostru dr. Gheorghe Maior prof. la Şcoala de agricultură „Herăstrău“ din Bucureşti: „O pagină din luptele Românilor cu Saşii“ se descrie numai o parte din aceste suferinţe. Recitând acea carte, azi, când văd, câtă luptă trebuie să purtăm contra pornirilor egoiste a conlocuitorilor noştri Saşi, îmi revine în minte scene din luptele înaintaşilor acestor Români cu aceiaşi Saşi egoişti din trecut.

Şcoala primară de stat, acum după războiu, a funcţionat ca şi înainte de războiu, în casa unui sas, casă situată în cartierul săsesc. Înainte de războiu această şcoală avea limba de predare ungurească, după războiu, fiindcă trăim în statul român, a devenit şcoală primară de stat cu limba de propunere românească. Acestui sas i-se plăteşte acum o chirie anuală de 40 mii lei, chirie, care în câţiva ani formează sume mari, cari sunt plătite din banii comunei. Sfatul şcolar dela această şcoală primară, văzând aceste neajunsuri, şi-a propus să lupte înainte pentru clădirea unui mare edificiu şcolar. În Sfatul şcolar sunt 5 Saşi şi 6 Români. Saşii deşi n'au nici un copil la această şcoală deca în schimb să edifice, res-

stat, căci ei au şcoala lor profesională, în lupta aceasta pentru a avea o şcoală românească au încercat şi încearcă a zădărnici acest gând mare, sau în cazul cel mai bun, să se cumpere casa conaţionalului lor. Se va vedea din actele ce le reproduc mai jos cum au încercat Saşii a zădărnici acest gând al Românilor Şercăieni. Dreptul de echitate şi ca o răspăltire a suferinţelor noastre milenare, noi Românii din Şercaia, aşteptăm, ca un mare edificiu şcolar să fie o podoabă a cartierului nostru românesc. Şcoala se va clădi pentru mai multe secole şi această şcoală trebuie să fie în mijlocul elevilor, cari o cercetează, iar nu în cartierul săsesc unde elementul românesc nu se va putea grupa niciodată. Dacă s'ar cumpăra casa Sasului, faptul acesta ar însemna să condamni atâtea generaţii de copii saşi români să traverseze podul, spre a merge în cartierul săsesc la şcoală.

Descriu deci aici şi eu o pagină din luptele Românilor de aici şi o fac aceasta pentru a se vedea, că în niziunţele noastre culturale româneşti va trebui să aflăm aprobarea celor. În drept şi nu credem că nu vom putea duce la izbândă acest gând al nostru, de a avea o şcoală în cartierul nostru românesc. Indiferent de confesiune şi colorit politic — fiindcă aici e vorba de o şcoală românească — noi Românii din Şercaia avem dorinţa nestămutată, de-a avea un mare edificiu şcolar în cartierul nostru românesc şi precum se va vedea mai jos, ne-am oferit şi serviciile noastre, numai să putem vedea înfăptuit acest gând!

Primele niziunţe spre înfăptuirea acestui gând.

În memorabila şedinţă ținută de Sfatul şcolar dela şcoala primară de stat din Şercaia, şedinţă ținută în 22 Nov. 1926, d-l primpretor Valeriu Langa, care e şi preşedintele Sfatului şcolar, propune, că având în vedere, că comuna plăteşte 40 000 lei chirie anuală pentru şcoală, „având în vedere, că construirea unui local de şcoală cu locuinţă de director şcolar, grădina de copii etc. corespunzător timpului de azi şi cerinţelor stipulate în art. 171—184 din legea pentru învăţământul primar de stat este cea mai adevărată şi importantă problemă pentru Stat şi comuna Şercaia ca reşedinţă de plasă, care în nici un caz nu mai poate suferi amănare; având în vedere, că comuna Şercaia a primit gratuit dela statul român o moară cu putere de apă, situată în centrul comunei în cel mai frecvent loc; considerând, că această moară s'a acordat comunei Şercaia cu condiţiunea u n copii la această şcoală deca în schimb să edifice, res-

pective, să procure pe cheltuiala sa un local de şcoală — propune deci, ca să se edifice în 1927 un local de şcoală în cartierul românesc.“

Hotărârea luată sub punct 5 a fost următoarea: „Comitetul şcolar primeşte cu unanimitate propunerea preşedintelui şi tot unanim decide a se edifica pe cheltuiala comunei politice Şercaia în cursul anului 1927 între orice împrejurări un local de şcoală, cu locuinţă de director, grădina de copii etc. Să se recerce deci consiliul comunal a face paşii de lipsă pentru acest scop. Cât priveşte terenul, pe care este a se ridica clădirea, comitetul şcolar unanim decide a se interveni prin d-l prefect şi respective prin Comitetul şcolar judeţean la d-l Ministru de agricultură Casa pădurilor, pentru acordarea unui teritoriu din proprietatea statului aflător în dosul clădirii vechi a Ocolului silvic din Şercaia, cuprinsă în cartea funduară No. 126 sub nr. top. 486/1, 486/2, 487/19, care şi așa nu este cultivat şi pe care nu sunt nici superedificate, ci numai nişte arbori neproductivi. Această din motiv, că teritoriul să află în cel mai potrivit loc în centrul cartierului românesc, teritoriu, care de altfel nu este de nici un folos pentru Ocolul silvic, precum şi din motiv, că comuna nu dispune de un alt teritoriu şi acela chiar nici prin expropriere nu se poate asigura în cartierul amintit. D-l preşedinte este rugat a se îngriji de ducerea la îndeplinire a acestui decis.“

Primul pas spre înfăptuirea acestui gând al nostru credeam, că l'am făcut. Accentuez deci, că acest decis s'a luat cu unanimitate. La această şedinţă au fost prezenţi următorii membri ai Sfatului şcolar: Valeriu Langa primpretor, Valeriu Crişan preot, dr. Eugen Bolfa medic, dr. Alexandru Socaciu avocat, Gheorghe Gross primar, Simion Sianuleş învăl, Ioan Onyghert econom, Michael Pfaff econom. Direcţiunea şcolăi primare de stat din loc cu raportul Nr. 78/1926 în ziua de 4 Dec. 1926 comunică în copie Primăriei comunale din Şercaia această hotărâre a Sfatului şcolar spre ştire şi conformare. D-l preşed. al Sfatului şcolar Valeriu Langa, primpretor, intervine cu o cerere la Casa Pădurilor pentru cedarea aceluşi teren, intervenind în acelaşi timp şi la Revizoratul şcolar Făgăraş pentru ca să ne trimită câteva planuri de şcoli.

În şedinţa Sfatului şcolar din Şercaia, ținută în 17 Dec. 1926, sub punct II d-l preşed. Valeriu Langa, comunică adresa Revizoratului şcolar Făgăraş No. 2375/926 în chestia edificării localului de şcoală, prezentând 2 planuri-tip, din cele date de Casa Şcoalelor, pentru o şcoală cu 2 puteri şi o grădina de copii, cari pot servi ca bază de discuţie, arătând numărul saelor de clasă şi a celorlalte încăperi, cari vor costa cam 1 milion 200 mii de lei. Comitetul şcolar a luat la cunoştinţă a-

dresa Revizoratului școlar, cu adausul ca să se ceară un plan, cu trei clase de învățământ.

Consiliul comunal nu se conformează.

Sașii, deși au abia cu vreo sută, o sută cincizeci de suflete mai multe, decât Românii, deși au deci o majoritate relativă față de Români, su în consiliul comunal 7 membrii, între cari primarul e sas, și abia 2 membri sunt Români. Notarul e sas, iar ca reprezentant al preoșilor în consiliul comunal e preotul săsesc, adică preotul confesiunii majore. Ce poți face deci între astfel de împrejurări?! Ce-i doare pe acești Sași de școala românească, atunci, când ei au școala lor și n'au nici un copil la școala primară de Stat?!

În ședința Comitetului școlar ținută în 30 Dec. 1926 ni s'a prezentat decisiul consiliului comunal (săsesc) din Șercaia, comunicat cu adresa No. 1160/926 în chestia edificării școlii de stat. Din această adresă se constată, că onoratul consiliu comunal săsesc din comuna Șercaia n'a luat în bugetul anului 1927 suma propusă de Comitetul școlar de 1 milion 200 mii de lei. Faptul acesta ne-a indignat foarte mult pe noi membrii Români din Sfatul școlar, iar d-l președ. Valeriu Langa a rămas cu atât mai indignat de acest procedeu al Sașilor din consiliul comunal, fiindcă le comunicase înainte dorința, să așiste la cea ședință în care se va alcătui bugetul comunei de pe anul 1927. Comitetul școlar a decis să se facă apel la forurile superioare, pentru a impune această sumă în bugetul comunei pe anul 1927. Eu am alcătuit un memoriu pe care l-au subscris Românii din Șercaia și l'am înaintat Prefecturii jud. Făgăraș.

În acest memoriu am cerut, ca să se iee în bugetul comunal de pe anul 1927 suma de 1 milion 200 mii lei pentru zidirea unei școli primare de stat în cartierul românesc. Prefectura jud. Făgăraș prin decizia No. 930/1927, văzând deciziunea Consiliului comunal din Șercaia No. 43, adusă în ședința ținută la data de 27 Dec. 1926, în care s'a aprobat proiectul de buget, având în vedere apelul înaintat contra acestui buget de către Comitetul școlar din Șercaia înregistrat sub No. 232/1926 și de către d-l Valeriu Crișan și soții din Șercaia, înregistrat sub No. 16082/1926, în care solicită prevederea sumei de 1.200.000 lei în buget, necesară pentru

edificarea localului de școală primară de stat; având în vedere, că edificarea unui local de școală primară împreună cu grădina de copii în comuna Șercaia, atât din punct de vedere cultural, cât și economic constituie o problemă ardentă și urgentă, — a ordonat și luat în acest buget la venituri extraordinare la Cap. XIII suma de 1 milion 200 mii lei „pentru edificarea școlii primare de stat”. Așadar ceea ce n'a voit să facă onoratul consiliu comunal din Șercaia de bunăvoie și la recercarea Comitetului școlar, a trebuit să facă ulterior respective să se conformeze recercării comit. școlar, fiindu-i impusă de către Prefectura județului suma de 1 milion 200 mii lei, pentru edificarea unei școli primare de stat, în cartierul românesc.

Această deciziune este semnată de d-l prefect Ioan Pica și de șeful serviciului financiar Mateicu.

Din public.

Dl Moise Popa, proprietarul restaurantului—bodegă „Transilvania” a adresat directorului ziarului „Cuvântul” următoarea scrisoare:

Domnule Director!

În ziarul dv. „Cuvântul” No. 1131 din 17 Iunie a. c., se aduc, pe lângă alții, și mie o serie de acuzațiuni calomnioase de către un domn Spiridon Boita avocat și — din nenorocire — consilier județean.

Personal n'as simți nevoie să răspund prin publicitate acestui nesimțit domn, ale cărui tribulațiuni incoerente sunt bine cunoscute în orașul și județul Brașov.

Cum însă orașul Brașov este o stațiune climaterică de primul rang, în care am onoarea să conduc un restaurant pur românesc de prima clasă, instalat în edificiul Prefecturii județului; datorită acestui fapt am cinstea de a fi cunoscut de foarte multă lume din toată țara. Ori, tocmai față cu această onorată lume — la a cărei stimă în foarte mult, — simt obligațiunea să mă justific, și în baza dreptului de apărare, vă rog să binevoiți a da loc în coloanele stimulei d'astră ziar — pe răspunderea mea — celor ce urmează:

Nu fac beții nici scandaluri și desfid pe dl Boita să poată dovedi că am vreo condamnare în acest sens.

Nu mi face de loc cinsle ca d-sa să mi viziteze localul tocmai pentru că e scandalagiu și dl secretar al prefecturii știe ce-

va în această privință, — fapt pe care îl voi dovedi la timpul oportun.

Am cerut pe cale oficială prelungirea, prin bună învoială, a contractului pentru localul ce dețin și am oferit 320.000 lei, nu 220.000 cum susține dl Boita. Ministerul a cerut avizul delegației permanente județene. Delegația a supus chestiunea Consiliului Județean, care a votat în unanimitate prelungirea contractului, însăși dl Boita a votat în principiu pentru prelungire, — deci pentru mine.

Când s'a ținut licitația — de care pomenește dl Boita — a fost s'os la licitație numai cel d'al doilea local al prefecturii deținut de dl V. Dejan. Eu am oferit — numai pentru acest al 2-lea local — 351.000 lei; nu 571.000 lei, pentru ambele localuri, cum susține d-sa.

Prin urmare nu corășund realității afirmațiunile dlui Boita, că eș fi căutat pe căi lăurănice prelungirea contractului. Este o minciună sfruntată că d-sa este președintele delegației permanente județene și că în această calitate s'a opus la înființarea județului, fiind că prefectul are această calitate. La această alegațiune ofensătoare a dlui Boita, cedez cuvântul dlui Prefect V. Mateescu și Onor. Delegațiunii Permanente, cari au fost sezizate oficial.

Supărarea dlui Boita pe mine nu este pentru motivul că eu aș fi încercat să jefuiesc județul — pe care d-sa l'ar vinde la cea dintâi ocazie — ci pentru că eu am descoperit și m'am plâns celor în drept, că în biroul d'sale s'au plastografiat semnăturile unor comercianți, din comuna Râșnov, pe un apel îndreptat ministerului contra ofertei mele.

Pentru calomniile ce dl Boita mi a adus prin presă, ca și dl căpitan Juncu, îl voi acționa în judecată înaintea cuvenitei instanțe.

Înt'un singur punct, din cele publicate de dl Boita, sunt de acord și anume: când cerea să insistă să se facă o anhetă la Prefectura Jud. Brașov.

Până atunci, pentru opinia publică și pentru buna d'astră credință care a fost surprinsă de dl Boita, — vă trimet alăturat o copie de pe dovada cu care au fost depuse oficial în Consiliul județean, 11 capete de acuzațiuni în contra dlui Boita, rugându-vă să binevoiți a o da și pe aceasta publicității.

Aceste acuzațiuni au fost cercetate de o comisiune formată din sânul Cons. Județean și compusă în majoritate din ju-

riști. Comisiunea a hotărât ca o parte din aceste acuzațiuni să fie deferite parchetului spre cercetare, iar cealaltă parte să fie aduse la cunoștința baroului avocaților intru cât dl Boita este avocat.

Acesta este purul adevăr, din care ori cine poate vedea de ce dl Boita a calomniat pe dl Căpitan Juncu și pe sibsemnatul.

Primiți, vă rog, domnule Director încredințarea că păstrez o sinceră simă și admirație pentru Domnia-voastră și ziarul ce conduceți.

Brașov, 20 Iunie 1928.

Moise Popa,

proprietarul Cafenelei-bodegă „Transilvania”.

Copie.

D O V A D A.

Am primit dosarul care conține 18 (optsprezece) file, cu actele depuse de d-nul consilier Juncu Constantin, în chestiunea cercetării d-lui Dr. Boita, hotărâtă de Consiliul Județean în ședința dela 28 Aprilie 1928 și anume:

1. Declarația a 5 comercianți (chioșcari) din Brașov însoțită de chitanță pentru suma de 5900 lei a d-lui Dr. Boita.

2. Declarația a 3 comercianți din Râșnov, însoțită de două chitanțe ale d-lui Dr. Boita în sumă de lei 4500.

3. Un extras al procesului verbal Nr. 8 din 29 Aprilie 1927 al ședinții consiliului județean

4. Declarația d-lui Alexe Muntean legalizată de notarul public însoțită de copile Nr. 2508—1927 și 7594—1926, hotărârile Prefecturii în chestiunea închirierii birtului Polul Nord din Râșnov.

5. Certificatul de arhivă al Tribunalului Brașov.

6. Sentința penală a Judecătoriei mixte Brașov Nr. 9034 din 4—1926.

7. Declarația d-lui Tânțu N. pentru 10.000 lei ce i-a cerut d-l Dr. Boita, ca să treacă prin delegația permanentă județeană aprobarea ofertei de mărirea și captarea unui bazin de izvor de apă la Primăria Baciu.

8. Reclamația d-lui Moise Popa, că s-a făcut apel cu semnături false contra hotărârei consiliului județean, de a-i prelungi contractul său, și că acest apel s-a făcut de d-l Dr. Boita în cancelaria sa.

9. Declarațiile d-lor V. Bugl și Dumitru Constantin.

10. Declarațiile d-lor G. Eftimie, N. Patron și I. Munteanu comercianți din Râșnov, că semnăturile lor sunt false în apelul introdus în numele lor contra lui Moise Popa.

11. Un model d' scris la mașină în cancelaria d-lui Dr. Boita.

(ss) V. Bedițeanu.

Brașov, 30/IV 1928.

Cețiți și răspândiți
„Gazeta Transilvaniei”

Del „Astra”.

Comitetul „Astrei” Brașov, în ședința din 18 Iunie c. luând cunoștință despre frumoasele donațiuni făcute de:

D-l Ilie Săvu, comerciant (129 vol. legate, 62 ani de reviste compleți, câteva sute de Nr. reviste, 3 vol. manuscrise din 1792 și 1814.

D-l Ion Iordache, șef-contabil la Primăria din Tg. Secuilor, 500 vol. din literatura de după războiu, 50 ani de reviste compleți, 1000 Nr. de reviste românești și o colecție de modele de cusături naționale.

D-l Vasile Popa, maior în retragere, (anii 1914—1922 din ziarul „Unirea” din Blaj, donațiune făcută prin d-l E. Bologna, comerciant Brașov), —

exprimă și pe această cale „Aliaților noștri” viile lui mulțumite.

Despărțământul „Astrei” Zărnești, anunță adunarea generală pentru Duminică 1 Iulie c. ora 3 p. m. Adunarea, conform uzului de a se ține în fiecare an în altă comună, anul acesta se va ține în Tohanul-Vechiu.

Teatru german

De câte-va zile se află în Brașov o trupă teatrală germană, așa-numită „Siebenbürgische Volksbühne”, înjghebată, parte din actori de profesie, parte din diletanți de talent. Este într'adevăr surprinzător, ce unitate și armonie au putut crea acești îndrăgostii ai artei dramatice, în reprezentarea pieselor, secărând în cele 3 seri de până acum frumoase succese. S'au jucat până azi 3 comedii din cele mai reușite. Deseară are loc ultima reprezentație, cu comedia „Vinul de Tokay”. Remarcăm în deosebi pe d-l Kurt Wonger, Maria Ruttner, Mitzi Keßler, Leo Siedler etc. Publicul asistent s'a distrat minunat, de fiecă dată.

L.

Reducere de călătorie și viză de pașaport Leg timștii pentru țările: Aronsoha, Broul de voiaj.

FOILETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

Voluntarii Români din Siberia.

de Elie Bufnea.

— Urmare —

Situația politică internă a Siberiei în vara anului 1919, se schimbase mult. Guvernul provizor ce se formase cu un an mai înainte la Samara, pe Volga, dispăruse. Altele cari au răsărit pe ici, pe colo, în diferite părți ale Siberiei, au avut aceeași soartă. La Omsk, capitala Siberiei contra-revoluționare, guvernase un Directorat, dar în urma unei mișcări nocturne s'a transmis puterea lui Kolceak, înstituit Guvernator Suprem și Dictator al tuturor Rușilor.

Noul guvernator era încunjurat de putregaiul autocrat și îngâmfat dela Curtea Țarului, urmând vechia politică imperialistă. În raporturile cu aliații, Guvernatorul Kolceak nu era loial, ascunzându-se întotdeauna în dosul viitoare Constituante Ruse, cum a făcut în chestiunea Basarabiei, sau în aceia a recunoașterii independenței Poloniei, pe care n'a recunoscut-o decât în noaptea căderii Omskului. Nici hotărâre în activitatea lui Kolceak n'a fost și nici încredere în victorie. Kolceak era convins, că salvarea Rusiei va veni dela Sud, cu Denikin, sau dela Nord-Vest, cu Judenici, iar aceștia au crezut întotdeauna contrarul.

În vara anului 1919 printre Voluntarii Cehi, cei mai numeroși din Siberia, se frământa însă dorința de plecare în patrie și activitatea lor în acest sens a fost hotărâtoare, pentru ca Guvernele aliate să decidă evacuarea trupelor alogene din Siberia, lăsând pe ruși singuri să-și stabilească forma de guvernământ.

Dela această dată frontul din Urali a început să se clatine.

Mișcările cehilor, cât s'au putut s'a acoperit, dar existența lor o constată diferite telegrame și ordine ale comandanților trupelor de pază, depe linia ferată transsiberiană:

„Telegramă. Krasnoarsk. Colonelul si Sibomiat-nicov. Intre trupele Cehesti din Irkutsk au izbucnit revolte. Legiunea Română, aflându-se la Nijne-Udinsk, a primit ordin... să împiedece mișcarea transporturilor ceho-bolșevice spre Est, cari sunt chemate în Irkutsk de Comitetul Executiv. Să trimiteți de urgență, cel puțin un pluton de artilerie la dispoziția Legiunii Române No. 92. Căpitan Agapeev”.

Din această telegramă, care este și un certificat de încredere în disciplina Legiunii Române, se vede că baza frontului intern contra-bolșevic, începea să se năruie. Ceea ce făceau cehii nu era bolșevism, cum era numită, în mod arbitrar, mișcarea lor, ci era o manifestare cu caracter mai pronunțat a dorinței lor de-a se repatria, după greul celor cinci ani, trăiți în Siberia și în alte părți ale lumii. Era însă o manieră generală de a numi „bolșevism” tot ceea ce nu cadra cu mentalitatea oficială.

Dar mai era aci și o chestiune politică locală, de a nu mai sprijini pe Kolceak, care după cum am spus, în toate actele sale reprezenta vechia politică țaristă. Cehii observau mai bine această situație și

observația lor s'a impus în curând și cercurilor conducătoare din Apus. Insuși Kolceak recunoaște în ordinul său No. 154 că situația era grea: „în munca amicală — spune ordinul — începe să străbată lupta ambițiilor personale, dorințe mici ambițioase se desvoltă în tot felul și se nizuiesc să murdărească munca vecinului creind o atmosferă de reavoință reciprocă și de suspectare. Pretind categoric sistarea frecărilor. Ordinul meu se va celi tuturor celor din serviciul Statului”.

Deei toată organizația lui era cuprinsă și minată de germenii distrugerii. O mică sfortare din partea rușilor, — și Siberia era a lor. Nu pentru că ei ar fi fost tari, ci pentru că era slab Statul contrarevoluționar al lui Kolceak, cu toate armatele naționale de acolo, dintre cari, Legiunea Română, spre onoarea ei, a fost o excepție demnă.

Legiunea aceasta nu era în serviciul idealului contrarevoluționar rus, cum nu erau nici celelalte trupe alogene, ci formată în 1918, pentru un scop politic românesc înalt, — după un an, Legiunea era în serviciul ideii integrității teritoriului românesc până la Nistru. Aceasta era ideea națională pe care o reprezenta Legiunea (Corpul Voluntarilor) în Siberia și de care d-l dr. Al. Vaida-Voevod, delegat la Conferința Păcii, a făcut uz, când a fost adusă în discuție chestiunea Basarabiei. Dar în frământările interne din Siberia, Legiunea Română era trupa pe care se putea conta cu încredere, în cazul necesității de a menține sau de-a restabili ordinea. Dovada o face raportul confidențial No. 97/919 al Comandantului Legiunii Române către Comandamentul Ceho-slovac:

„... Și numai împrejurările complicate în viața

Cronica sportivă

Atletism.

Sâmbătă și Duminecă 23 și 24 Iunie, pe terenul „Olympia” s'a ținut concursul de atletică ușoară al regiunii Brașov, la care au participat cluburile: Colțea, Olympia, Brașovia și muncitorii din Brașov.

În afară de atleții acestor cluburi, au participat invitați: cunoscutul Peter la 100 m. plat și Fischer la săritura în lungime, ambii din clubul CAT (Timișoara).

Concursul deși reușit n'a prezentat tot interesul așteptat, deoarece „Colțea” a fost lipsită de serviciile lui Rusu Tiberiu și Ștefan Iosif, care reținuși de ocupații, nu s'au putut deplasa la Brașov. Participarea lor la 100 m. 200 m. săritura în lungime, triplu salt, sărit în înălțime și în stafete, ar fi adus radicale schimbări rezultatelor obținute.

Cu această ocazie s'au bătut două recorduri naționale: la ciocan căp. Bodea Lazăr a aruncat 41 m. 30 (fost 41 m. 69) și la stafeta 4x400 m., Olympia a reușit timpul 47' 3/10.

Rezultatele tehnice:

10.000 metri: I) Scheirich (Colțea) 36' 26"; II) Gall (muncit.); III) Kraft (Olympia).

100 m. plat: Peter (C.A.T. Timiș.) 11" 2; I) Csegezi (O.) 11" 6; II) Schuller (O.); III) Haydn (Brașovia).

Triplu salt: Schuller (O.) 11 m. 60; II) Ion St. Ioan (C.) 10 m. 70; III) Dick (O.) 10 m. 18.

400 m. garduri: Zaharia (Br) 69" 8; II) Csegezi (O.) III) Gică (O.)

Aruncarea greutății: Fritz (C.) 14 m. 22; Copony (O.) 11 m. 200 m. plat: I) Schuller (O.) 24" 8; II) Reibnagel (O.); III) Zugrăvescu (C.).

Aruncarea ciocanului: I. Cpt. Bodea Lazăr (C.) 41m. 30 (record român); II. Fritz (C.) 30m. 70; III. Copony (O.) 29m. 05.

Stafeta olympică: I. Olympia 4' 10"; II. Colțea; III. Brașovia.

110 m. garduri: I. Haydn (Br.) 18" 7; II. Schuller (O.); III. Barta (Br.).

400 m. plat: I. Reiner (O.) 55" 1/10; II. Cristescu (Br) 59" 4/10; III. Schuller II (O.).

Săritura cu prăjina: Czegezi (O) 3m. 25; II. Klöckner; III. Haydn (Br.).

Salt în lungime: Fischer (CAT-Timiș) 6m. 14; I. Schuller (O) 6m.; II. Reiner (O) 5m. 87; III. Haydn (Br) 5m. 67.

1500 m. Scheirich (C) 4'39"6; II. Kovaci (Br) 4'51"8; III. Czegezi (O) 4'52"2.

Aruncarea sulitei: I. Haydn (Br) 42m. 67; II. Fritz (C) 42m. 53; III. Krawatzky (O) 35m. 70. 800 m. plat: I. Albrich (O) 2'15"; II. Kenosy (C) 2'15"8; III. Czegezi (O).

Salt în înălțime: I. Fritz (C) 1m. 62; II. Haydn (Br) 1m. 62; III. Copony (O).

5000 m.: I. Scheirich (C) 17'14"5; II. Gall (Br) 18'54"; III. Kraft (O).

4x100 m. stafeta: I. Olympia A 47" 3/10; II. Olympia B. III. Colțea.

Aruncarea d'scului: I. Cpt. Pop Zorilă (A) 36m. 41; II. Copony (O) 35m. 93; III. Fritz (C) 35m. 83.

4x400 m. stafeta: I. Olympia A. 3'50"8 (record român); II. Brașovia; III. Olympia B.

ECONOMICE

Subsemnatele bănci din Brașov au redus percentele pentru toate depunerile spre fructificare și în cont curent cu începere din 1 Iulie 1928 la 6-10%.

„Albina” institut de credit și economii Filiala Brașov, Banca Ardeleană și Cassa de Economie S. A. R. Sucursala Brașov, Banca de Credit din Transilvania S. A. Sucursala Brașov, Banca pentru circulația mărfurilor S. A. Banca Generală Ungară de Credit Sucursala Brașov, Banca Populară Brașoveană Soc. pe acții, Banca Țărei Bârsei S. A. Cassa Generală de Păstrare din Brașov, „Ceta tea” Bancă Economică-Comercială S. A. Brașov. Brașov, la 21 Iunie 1928.

Publicațiune de vânzare

Comuna politică și Biserica Evangelică din Râșnov Jud. Brașov vinde prin licitație publică cu oferte închise în ziua de 1 August 1928 ora 10 a. m., la Primăria Comuna în conformitate cu Art 72-83 al Legii Contabilității publice Moara de jos (cea arsă) de sub Nr. 797 cu toate edificiile aflătoare pe acel teren, care are o suprafață de 315 st. înscrisă în cartea funduară a comunei Râșnov Nr. 2916 sub Nr. top. 145. Garanția este de 10% din prețul oferit, care se va depune în bani gata sau hârtii de valoare recunoscute de Stat.

Condițiunile mai detaliate se pot vedea în orele de serviciu la Primăria Comunală și la Parohia Biserici Evangelice din Râșnov. Aceasta este a doua licitație. Râșnov, la 22 Iunie 1928. Primăria comunală.

Primar: indesc. frabil 537 1-1
Notar: indesc. frabil

De vânzare teren 776 stân-joul □ pentru clădirea unei vile sau sanator, prelungirea Străzii Țințșilor în apropierea vilei Știrbey. Priveliște admirabilă, pădure de b'azi. Adresa „Gazeta Transilvaniei”. 301 27-0

Anunt. La banchetul d rei „La Orange” dela Restaurant „Coroană” s'a servit numai șampanie „MOTT”. Această delicoasă șampanie o găsiți și la „CABARE MAXIM”. 538 1-5

De închiriat în centrul orașului Str. Petrăriei din dos „Vila Victoria” 2 apartamente, fiecare a 3 camere, bucătărie, cameră baie, pivniță, magazie de lemne, pod, luminat electric și cu sobe teracotă.

De asemenea e de închiriat și o cameră mobilată. A se adresa proprietarului la „Vila Victoria”. 540 1-3

Primăria comunei Turcheș, Județul Brașov.

No. 777/1928.

Publicațiune

Se publică spre generală cunoștință că în ziua de 1 Septembrie 1928 ora 10 a. m., în localul primăriei: comunale Turcheș, se va vinde prin licitație publică cu oferte închise, următoarele:

7500 m. cubi brad în picioare în pădurea comunei Turcheș numită „Gărcin” a rii B. parcela No 113.

Vânzarea se va face conform regulamentului de licitațiuni și cu aplicarea condițiunilor generale pentru exploatarea pădurilor Statului, publicate în Monitorul Oficial No. 106 din 12 August 1922, cum și condițiunile speciale de care amatori pot lua cunoștință dela Ocolul silvic Săcele în Satulung și dela Primăria comunei Turcheș.

Prețul de strigare este de Lei 200 pentru un m. cub.

Garanția provizorie este de Lei 150.000.

Supraoferte nu se primesc. Turcheș, la 23 Iunie 1928.

Primar: indesc. frabil 513 1-1
Notar: Ioan Gligore.

Walter Köpf
Atelier pentru arhitectură și arta amenajării. Str. Lungă 14.
Construcții și proiectări de tot felul, precum vile, case rurale, case pentru o familie, clădiri pentru colonizări. Stab limente industriale și pentru meserii, stab limente de băi și agricole. Execuții speciale și de amenajare, în orice stil antic sau modern.
534 1-12

Nr. 448/1928.
Publicațiune
Primăria comunală Cernatu Județul Brașov publică concurs cu oferte închise, ce s' va ține în localul Primăriei în ziua de 16 Iulie 1928 cu începere dela ora 9 a. m., în conformitate cu dispozițiunile Art. 72-80 din legea contabilității publice, pentru construirea podurilor și po-

dulețelor de pe drumul vicina Gărcin.
Devizul lucrărilor este de Lei 215,723.
Condițiunile de licitație, devizul și caietul de sarcini se pot vedea la Primăria comunală. Cernatu, la 25 Iunie 1928. 544 1-1 Primăria comunală.

Femei frumoase.
În societate sau la teatru, la orice oră, frumusețea părului trebuie să vă preocupe în mod deosebit.
De e blond sau brun, scurt sau lung, părul atrage întotdeauna priviri de admirație, dacă este într'adevăr frumos.
Remediul indicat pentru orice îngrijire a părului este Shampoo Elida.
Părul de orice natură devine moale și mătăsoș, lucios, de culoare închisă și frumos.
SHAMPOO ELIDA
pentru toată lumea, în ambalaj albastru cu inscripția aurită.
Pachetul pentru 2 spălături: Lei 10.
SHAMPOO ELIDA.
524 1-1

„CARTEA ROMÂNEASCĂ” S. A.
Sucursala Brașov.
Strada Porții No. 11.
Librărie, Papetărie, Depozit de Hârtie. — Articole de Pictură. — Articole Fotografice. — Gra nafoane „His Master's Voice” și „Columbia”.
PREȚURILE CELE MAI EFTINE.

Cioplitură Brad Ștejar Fag ferestruit Parchete
și tot materialul lemnos pentru construcții îl procurați cel mai convenabil la
ANDREI KOCSIS & FII
Strada Dârstei 33.
TELEFON 187.
502 4-7

internă a trupelor cehești, au jăcut că Românilor în loc de sectorul Irkutsk-Sliudianka, li s'a dat un sector intern...

Deci nici situația internă a trupelor alogene nu era strălucită, căci se șimțise nevoia pumnului de fier al Legiunii Române.

Partizanii bolșevici din laturile Căii Ferate, numărău zeci de mii de baionete, în timp ce Armatele roșii regulate, forțau drumurile Uralilor.

Prin Iulie armata rusească din Urali se retrase și în interiorul Siberiei s'au putut observa mișcări pentru răsturnarea lui Kolceak, care abia atunci, după un an de guvernare, și-a adus aminte să publice soldaților săi programul în numele căruia duce lupta.

Odată cu toamna a început însă „pohodul”, — cea mai îngrozitoare retragere din istoria războaielor moderne. Depărtarea ei n'a atras atențiunea lumii, ocupată cu frământările Conferinței de Pace. Siberia a fost însă în iarna anului 1919/20 teatrul desfășurării tragediei unui neam și troienele de zăpadă au îngropat sub ele o întreagă armată de ofițeri și soldați, și un popor întreg de femei și copii.

Ambasadorul american Morris, propunea urgenta recunoaștere și sprijinire a lui Kolceak, dar dezastrele începuse și nu mai putea fi oprit.

Trupele rusești de pe front se retrăgeau în desordine și Guvernatorul și-a părăsit Capitala — Omskul. În interiorul Siberiei, alături de trupele naționale, prin gări, s'au instituit Comitete rusești de Siguranță Publică, un fel de soviete deghezate.

Pe lângă toate ordinele superioare, românii au procedat energic:

„Telegramă: Generalului Janin, Irkutsk. Așa numitul Comitet al Siguranței Publice, care s'a format în Taișet (garnizoana Legiunei) mi-a prezentat programul. Întră în tratative cu bandele bolșevice, cu cari Legiunea Română se găsește în stare de războiu. Le-am interzis. Am supus telegraful cenzurii. Am interzis în general orice act autoritar pe Calea Ferată. 8 Ianuarie, 1920. Comandantul Legiunei”.

În aceeași zi Statul Major al Legiunei a făcut cunoscut președintelui Comitetului Rus de Siguranță Publică, că „Legiunea Română de Vânători Transilvăneni-Bucovineni, se găsește în stare de războiu cu bandele bolșevice; pentru aceasta, pe viitor nu se vor permite nici un fel de legături cu reprezentanții statelor majore bolșevice. Cei vinovați de legături cu inamicul, vor fi predați Curții Marțiale a Legiunei, aplicând măsurile cele mai severe, inclusiv pedeapsa cu moarte, conform Codului Justiției Militare”.

La Vest de sectorul românesc, bolșevicii siberieni constituiseră soviete, cu aprobarea Comandantului Regimentului 12 Cehoslovac.

Armata contrarevoluționară rusească de pe front pierduse, de mai multe zile, contactul cu inamicul și se retrăgea în sănii, călări și pe jos, pe unica șosea siberiană, paralelă cu Calea Ferată. Insuși Kolceak a trecut cu mare greutate printre bandele bolșevice, sub protecția trupelor aliate; voluntare de-a lungul Siberiei. Ajuns în Irkutsk, fostul Guvernator Suprem al Statului Rusesc, a fost predat din ordinul — se zice — al Generalului Janin, în seara zilei de 15 Ianuarie 1920, în paza Centrului Politic Revoluționar

al Siberiei și preluat de o comisiune specială în urma unor tratative urmate în aceeași zi între Kozminski, reprezentantul noii stăpâniri a Irkutskului și între dr. Blagoș, reprezentantul cehoslovac. Peste noapte Kolceak a fost transportat, împreună cu fostul său Președinte de Consiliu, Pepeliaev, cu familiile și garda lor, în pușcăria din Irkutsk, iar, când de către Vest se apropiau de acest oraș rămășițele celor trei armate ale sale, hărțuite de bandele roșii și de intemperii iernii, Guvernatorul a fost scos din închisoare și împușcat în grabă împreună cu familia și tovarășii săi.

Așa s'a isprăvit aventura nenorocită a lui Kolceak, care nici odată n'a știut precis ce vrea și cari îi sunt mijloacele de realizare a scopului său politic. E adevărat, că în haosul din Siberia, unde fiecare rus era un partid politic și cum era firesc, fiecare trupă națională reprezenta un ideal propriu, cu greu s'ar fi găsit omul, care să se ridice deasupra tuturor și să dea, cu desăvârșită autoritate, o singură direcție, ducătoare la scop. Nici Generalul Janin, Comandantul suprem al trupelor aliate din Siberia n'a fost mai norocos în activitatea lui de acolo.

În fața acestei situații, bolșevicii se prezentău strâns uniți, în jurul crezului lor politic, care nu admitea decât o singură țintă: dictatura proletară.

— Va urma. —

O întrevedere Titulescu-Maniu

București, 26 Iunie. Ziarul „Dimineața” e informat că în cursul zilei de Sâmbătă, d. ministru de externe N. Titulescu a avut o lungă întrevedere cu d. Iuliu Maniu, acasă la președintele Partidului Național-Tărănesc.

Timp de trei ore și jumătate, cât a durat convorbirea, ea s'a desfășurat *exclusiv* pe tărâmul politicii externe, evitându-se orice aluzie la treburile lăuntrice ale țării.

Dnii Titulescu și Maniu s'au oprit în special asupra problemei optanților și asupra situației pe care România o are astăzi în concertul european.

Din jalea Maramurășului.

Potlogăriile cu clădirile școlare. — Alb Toni — omul prefectului — Spargău și porumbul. — Cinematograful „Astre”

Sighet, luna Iunie 1928.

Senzația locală se nutrește din potlogăriile operate cu clădirile școlare. Principala lovitură se dă în Borșa, unde comuna dispune de 4½ milioane lei fonduri. Autorii învârtelilor comise cu ordinele prefecturii și executate prin primărie fără concursul comitetului școlar, sunt administrația și cerberii prefecturii. Specialistul lor este omul de curte al prefectului, faimosul Alb Toni, care deține, fără caet de sarcini ori licitații minuente, monopolul acestor clădiri în tot județul, încât din Petrova a încercat să-l alunge până și pretorul Koman Gyula. Matrapazlăcurile sale s-au desvelit până și în parlament, dar fără efect. Toni este arbitru situației și cel mai proaspăt arhimilionar. Potlogăria comisă în cointerese cu pretorul Papp Mișca în Sârbi s-a anchetat superficial și s-a înecat în arhivă. D-l Dr. I. Iuga înzadar și-a răcit gura la Camera.

În Borșa nici până azi nu s-au expropriat terenurile de clădit și primăria porcede la cumpărarea edificilor disponibile, mai ales a celor rămase după lichidarea în curs a soc. „Pyrih”. Casa de lemn a mecanicului Slovic oferită cu 200.000 lei, primăria a cumpărat-o cu 350.000 lei, deși ajunge abia 100.000 lei și nu e acomodată de local de școală și nici elevii nu sunt în acea parte. Prefectul însă a poruncit !!

Părintele G. Timiș a tras alarma în „Gazeta Maramureșului” în zadar. Cu toate că se cumpără edificii gata și clădesc din lemn abia 2—3 lucrări mici, primăria la ordinul prefecturii a dat pentru planurile primite gratuit din București 70.000 lei și pentru var 300.000 lei !! Cerberii prefecturii și-au cointereseat cu evreii din Petrova-Băstriei, producători de var !

În urma scandalului și arbitrarului vinovat păr. protopop G. Timiș Bortos și notarul Gavrilă Timiș I. Gabor s-au retras din comitetul școlar: „nu voiesc a gira cu autoritatea lor morală potlogăriile cari vor păpa fondurile și comuna nu va avea nici clădiri școlare”.

În Maramurăș se fură pe față, de aceea oamenii competenței brăteniste se numesc „liberhoji”, calitate care o crede d-l Duca de privilegiu, iar d-l Anghelescu pare că o admiră, de nu o anchetează.

Alt rozător-gărgărijă, cum îl numește poporul infometat, este Spargău din Giulești. Rezerva de alimente, 3 vagoane porumb, la luat samavolnic dela „Banca Poporală”, porumbul îl macină și-l duce — bine vămuț în moara sa proprie — la orașe și-l vinde. Celor ce cerșesc porumbul, le răspunde: „este numai pentru liberali”.

Cum în Giulești nu sunt liberali, Spargău are dreptate, de ce e doară mâna stângă a prefectului ??

În 15 Iunie „Astra”-Sighet și-a deschis cinematograful său în Palatul cultural. Va înceta specularea publicului, căci biletele sunt cu 50% mai ieftine, iar filmele promit să fie selecte, morale, naționale și cu miez. Vor dispărea romanele senzaționale pornografice și sedifioase prin romantismul haiducesc ori detectiv-criminal. În mâna d-lui Dr. V. Ilea, conducerea e cea mai bună garanție. Concurent ar fi orașul cu strădașul său rus renitent Mery Kajetan. Românii, publicul înfălegător și iubitor de artă, vor sprijini „Astra”.

În lipsa de teatru românesc — Teatrul de vest întârzie, — cinematograful este singurul spectacol distractiv în Sighet.

Renegații nu se desmint. Senatorul protopop român Stecz Victor a esoperat pentru „Calvaria” romano-catolicilor 100 m³ lemnoase cu preț tarifar moderat, iar pentru biserica sa nimica, deși n-are geamuri și pereții sunt o ruină spre rușinea și mirarea Vișului. Slovacul protopop român Anderko din leud e cu 2 biserici de lemn și cere dăni pentru Groedel. Rușine! Inf.

Serbare școlară de sfârșit de an

Duminecă, 24 Iunie c., a avut loc la școala primară „I. Popazu”, anexată la Liceul „Andrei Șaguna” din localitate, serbarea școlară de fine de an.

Încă dela orele 10 dimineața au început să sosească numeroși părinți ai copiilor.

La orele 11 s'a deschis serbarea sub prezidenția d-lui preot delegat dr. Stinghe Nicolae, asistat de d-l Radu Prișcu, directorul școlii, precum și de ceilalți profesori. După ce copiii au intonat o rugăciune, d-l director Radu Prișcu a ținut o cuvântare ocazională prin care a arătat activitatea depusă în timpul anului școlar de corpul profesoral dând mai multe povești școlarelor pentru a asculta de părinți și de profesori și spunând că școala recompensează pe copiii silitori cu diferite premii.

După aceea a luat cuvântul d-l preot dr. N. Stinghe din partea Eforiei școlare Sf. Nicolae povăjuind pe copii să fie cuminiți și să învețe carte bine pentru că numai astfel vor putea ajunge buni cetățeni români.

Apoi din partea părinților a luat cuvântul d-l I. Ionescu Cojocar, subșeful Serviciului de Siguranță Brașov, care în numele părinților prezenți ai copiilor a mulțumit Corpului profesoral pentru munca culturală și activitatea depusă în cursul anului școlar rugând pe învățători ca să-și facă datoria și de aci înainte cu aceiași râvnă și dragoste ca până în prezent. A rugat pe delegatul Eforiei școlare să comunice Comitetului

Situația minorităților din România va fi discutată la Haga. Dela 30 Iunie la 7 Iulie va avea loc la Haga congresul anual al Uniunii Internaționale pentru Societatea Națiunilor. Printre chestiunile ce se vor discuta figurează situația minorității bulgare din Dobrogea și Basarabia, situația evreilor din România, precum și persecuțiile la cari sunt supuși românii din regiunea Vidinului. Delegația Asociației Române pentru Societatea Națiunilor se compune din dnii Emil Pangrati, Mircea Djuvara, Ion Pilat, Vasile Stoaca și S. Serbescu.

Locale

Serbarea de încheierea anului a Școlii Profesionale a Reuniunii femeilor române va avea loc Vineri în 29 Iunie (Sf. Petru și Pavel) la orele 3½ p. m. în localul școlii. *Expoziția acestei școlii se deschide Miercuri în 27 Iunie și va putea fi vizitată în tot decursul zilelor până la serbarea de încheiere.* Toate doamnele membre și toți binevoitorii ai acestei Reuniuni care susțin această școală sunt rugați a lua parte. În numele Comitetului — Maria B. Băilescu, preș.

Cercul Kratej seosește zilele acestea cu un program de senzații.

Advocatul Dr. Balcăș Gheorghe își deschide biroul advocațional propriu, pe ziua 1 Iulie 1928, în Brașov, Str. Porții No. 50 parter.

Publicațiune. Pe data de 1 Iulie a. c. urmând a lua ființă circ. poștală rurală Nr. 7 pendinte de oficiul Dârste, doritorii a ocupa acel post de factor rural cl. IV. se vor prezenta la secretariatul oficiului Brașov 1 cu actele necesare între orele 8—12 și 15—18.

școlar că părinții veghează asupra activității corpului învățătoresc dela școală și că aceștia, adică părinții copiilor, sunt foarte mulțumiți de munca ce-o depun învățătorii. S'a adresat apoi copiilor spunându-le să asculte poveștile învățătorilor lor deoarece aceștia îi învăță lucruri bune și frumoase.

După aceea a avut loc distribuția premiilor la copiii silitori. Serbarea a luat sfârșit la orele 12½, după ce copiii Ionel Prișcu, Nicu Ionescu Cojocar, Nicu Georgescu, Dan Cristescu, Mureșan, Müssler au declamat diferite poezii, iar corul școlar a intonat diferite cântece patriotice, după care cei prezenți s-au despărțit într-o caldă atmosferă ducând cu sine frumoasele impresii petrecute la această serbare.

Se cuvin laude atât corpului profesoral în frunte cu d-l director Radu Prișcu și Gheorghe Boeru, cât și Eforiei școlare Sf. Nicolae care a donat un număr însemnat de cărți folositoare cari s-au distribuit copiilor ca premii. Deasemenea se cuvin laude și d-soarei Boeru, care a aranjat o frumoasă și reușită expoziție făcută din lucruri de mână de diferite eleve și din lucrul manual lucrat de diferiți elevi.

Asistent.

Expoziție de lucruri de mână. La școala primară de stat de fete, str. Ecaterinei No. 23 A se găsește deschisă expoziția de lucruri de mână dela 26—29 inclusiv c. În această expoziție se găsesc obiecte artistice lucrate de vânzare cu prețuri moderate.

Presă sovietică despre focarul războiului din Europa

Pulberăria Europei — Ungaria.

În Europa occidentală este foarte răspândit termenul „Europa postbelică”. În Rusia sovietică însă acest termen este considerat în ultimul timp ca învechit.

În ultimul ei număr „Izvestia” din Moscova publică un articol intitulat „Focarul războiului” în care spune că pentru observatorul actualii situații internaționale e clar că așa zisa perioadă postbelică a Europei aparține trecutului. După părerea ziarului, fiecare zi aduce noi dovezi că e necesar de a se vorbi despre începutul unei noi perioade antebelice. Presă sovietică caută să stabilească unde se află în prezent focarul războiului, care în timpul războiului mondial era considerat în genere Balcanul. După părerea „Izvestiei” acest focar s'a permutat în Europa sud-vestică. Ziarul scrie:

„În lanțul evenimentelor zilnice, cari arată cum se nimicește noua ordine creată de sistemul tratatelor de pace un loc special ocupă o anumită verigă, — activitatea cu care Ungaria fascistă a eșit în ultimul timp pe forul internațional. Ungaria spre deosebire de tovarășul ei de suferință în urma execuției dela Versailles, Germania, care duce o politică foarte prudentă, a trecut pe calea unui atac deschis contra

vecinilor ei cei mai apropiați, sforșându-se cu cea mai mare înverșunare pentru o absolută revizuire a condițiilor cuprinse în tratatul de pace dela Trianon și în primul rând a granițelor. În traducerea ungurească a acestor tendințe, aceasta înseamnă alipirea de Ungaria a teritoriilor din vechea Ungarie ce aparțin României, Cehoslovaciei și Iugoslaviei în baza tratatelor de pace și prin cari actuala Ungarie s'ar mări de două ori teritorialicește și prin numărul populației”.

Ziarul adaogă: Ungaria n'are mai multe pricini de nemulțumire față de tratatul dela Trianon decât au o serie de alte țări. Până în prezent însă nimeni n'a manifestat o agresivitate atât de provocatoare, nimeni dintre statele învinse n'a încercat atât de deschis și atât de violent de a se schimba ordinea actuală. Această violență și înverșunare nu izvoresc din conștiința forțelor proprii, ci mai degrabă din convingerea, că de partea Ungariei vor sta cei mai puternici din lume”.

După părerea „Izvestiei” din Moscova tendințele revizioniste ale Ungariei sunt în legătură cu interesele vitale ale Angliei în Balcani, Europa sud-vestică și Europa centrală.

La încheiere ziarul spune că pulberăria Europei este azi Ungaria.

Informații

În ședința de ieri a Consiliului județean, asupra căreia vom da amănunte în nrul viitor, s'a revenit asupra votului rămas nul în ședința trecută în chestiunea acuzelor aduse de d-l consilier jud. căpitan Juncu în contra d-lui consilier jud. și membru în delegația permanentă dr. Spiridon Boita. Cu 17 voturi contra 6 și 3 bile albe consiliul județean a hotărât că până la terminarea anchetei d-l dr. Spiridon Boita nu mai poate figura între membrii Consiliului județean.

Salvarea generalului Nobile. Avionul svedez „Uppland” pilotat de Thernberg a aterizat Duminecă în condițiuni extrem de dificile pe insula de ghiață plutitoare pe care se află generalul cu soția săi. Generalul Nobile, care în decursul acțiunii de salvare și-a fracturat piciorul drept, a fost luat pe bordul avionului „Uppland” și transportat pe vasul suedez Quest, iar de aici la Kingsbay, unde se găsește acum pe vaporul italian „Citta di Milano”.

Lucrările de salvare a restului echipajului continuă.

Serbarea câmpenească a societăților românești din Brașov-vechiu, care a avut loc Duminecă la „Honterus”, a fost favorizată de-un timp admirabil. Pe lângă poporul românesc din Brașovul-vechiu au luat parte la frumoasa petrecere și numeroși intelectuali, cărora li s'a făcut o frumoasă primire de către comitetul aranjator în frunte cu părintele Debu și episcopii Bisericei. Din asistența numeroasă remarcăm familiile: dr. V. Nițescu, dr. Aron Suciu, comandor Dumitriu, maior Fl. Petrescu, Popescu, V. Branice etc. etc.

De mare agrement la bătrâni și tineri se bucură caramalele cu lapte veritabil „Stollwerck”. 425 1—1

M. S. Regele Mihai și A. S. R. Principesa Elena au trecut azi noapte cu trenul regal prin gara Brașov spre Sibiu.

Cununie. Duminecă în 1 Iulie a. c. ora 7 seara va avea loc în Biserica Sf. Adormiri din Brașov-Cetate cununia religioasă a d-soarei Margareta Ionescu cu d-l inginer Ioan Roșculeț. Nuni: d-na și d-l Dr. V. Nițescu, deputat. Felicitări !

D-l căpitan Alexandru Suciu din Bat. 2 V. de Munte, care a arbitrat la Cernăuți 2 matchuri, între renumitul club „Polonia” din Przemysl și „Reprezentativa” Cernăuți, a primit următoarea scrisoare din partea clubului „Polonia”:

Przemysl 11 Iunie 1928.

Domnului
Căpitan Suciu Alex.
din Bat. 2 V. de Munte
Brașov.

Avem onoare a vă mulțumi, cu adevărat foarte sincer, pentru prea fina Dv. conducere a matchurilor reprezentanților noștri din zilele de 3 și 4 Iunie la Cernăuți.

Primiți d-le căpitan, expresia sentimentelor noastre distinse și a profundei noastre recunoștințe.

Președinte
Wieronkigeski
General de brigadă.

Amânarea sfînțirii steagului organizației Codlea a P. N. T. Comitetul organizației P. N. T. din comuna Codlea ne anunță, că din cauza muncii la câmp s'a amânat serbarea sfînțirii steagului, fixată pe ziua de Sf. Petru, pe o dată, care se va anunța mai târziu.

Știri mărunte. Inmormântarea deputaților Pavel Radici și Besaricek, victimele atentatului din Scupcină, a avut loc Sâmbătă în Zagreb. Cortegiile funerare au fost foarte impozante.

Starea generală a d-lui Stefan Radici s'a ameliorat.

— Curtea de justiție din Viena n-a aprobat raportul în privința extradării lui Bela Kun, cerută de guvernul ungar.